

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona	
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ“

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó“ czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
 Nyilttér sora 40 fillér.
 A lap megjelenik minden szerdán.

Vicem pro vice.

A függetlenségi párt sajtója a dési választásból kifolyólag tele van méltatlankodással. Hogy az alkotmánypárt a kezében lévő hatalommal így meg úgy visszaél. — Hogy az időközi választásokat hatalmi pressióval a maga javára — előnyére befolyásolja. — Hogy a pártközi egyezménynek a status-quo fentartására vonatkozó koalíciós intézkedését nem respektálja. Hogy botránysos erőszakoskodással, a közigazgatási közegeknek féktelen korteskedésével, a nemzetiségi szavazóknak szuronyos lefoglalásával az alkotmánypárti jelöltnek a győzelmét kierőszakolta stb. stb. Mig egyrészt fájdalommal szemléljük, hogy a mostani nehéz időkben együttműködésre kényszerített hazafias pártok haszontalan versengésben — hiu feltékenykedésben emésztek jobbsorsra érdemes erejüket, másrészt örülünk, hogy a tények logikája oly hamar igazságot szolgáltatott az annak idején sokkal banálisabban megtámadott néppártnak.

Nem régen történt.

Élénk emlékezetünkben van a Nagykárolyban a múlt év augusztus hó 22-én rapid gyorsasággal

lefolytatott képviselőválasztás. A gyorsaságot a czélzatosan rövidre szabott előkészületi időre s a mérgezett haditervnek minden alkotmányos érületen átázoló kiméletlen keresztülvitelére értem.

Szemtanu voltam, s az alkotmányos küzdelemtől, mely a hazafiui s polgári önérzet egyik leghatalmasabb emeltyüje kellene hogy legyen — megundorodtam. Szakasztott ugy történt ez a választás, ahogy azt most a függetlenségi lapok az alkotmánypártnak felpanaszolják. Sőt ugyabbut!

Harezba vitték a durva hatalmi erőszakot s a nép demoralizálására számító rut szenvedélyeket egyaránt. A főispántól le az utolsó jegyzőig és bakterig mozgósított minden. A kirendelt katonai karhatalom nem a rend fentartására — erre nem volt szükség -- hanem a néppárt megfélemlítésére szolgált. Bank, pénzügy-igazgatóság, község-háza, mind a hatalom szolgálatába szegődött. A kerület papságának mindenek felett álló hazafiui érzelmeit is megrágalmazták s a nemzetiségekkel való hazafiatlan paktálásnak csunya vádjával illették ugy a papságot, mint a jelöltet. Sőt — hogy a kép teljes legyen — még a szocziáldemokraták felforgató törek-

véseit sem restellették bomlasztó elemül latba vetni.

S mindezt ugyan miért? Ki ellen fogatosított ez az óriási erőfeszítés? Talán valamely obskurus hazaellenes párttal szemben? Vagy talán valamely internationalista vagy nemzetiségi izgatató ellen? Dehogyan, kérem. A néppárttal szemben, mely az utóbbi idők nemzeti mozgalmában előljárt, vezető szerepet vitt. Azzal a néppárttal szemben, mely a megtámadott alkotmány védelmére alakult koalíciónak ma is egyik legőszintébb és leghivebb támasza.

Hát az, kérem, nem járja! Így a hazát szolgálni, a haza ügyét előre vinni nem lehet. A letűnt darabont korszaknak hazajáró kísérete ez! A hazából élő hazafiaskodásnak tudóre és hangra támaszkodó érdekszövetkezete ez és nem a hazáért élő honfilekkesedésnek megnyilatkozása.

Ime, mily hamar utólérte a függetlenségi pártot az ő végzete! Ma nekem, holnap neked! Vicem pro vice! S hogy a megtorlás szégyenletesebb, az igazságszolgáltatás tanulságosabb legyen, a függetlenségi pártnak nem a néppárt, hanem az alkotmánypárt részéről kellett elszenvednie a méltatlan bánásmódot.

Elfeledni nem lehet . . .

Messzi tájról száll a felhő,
 Messze tájra száll, siet . . .
 Valamennyi felhőfoszlány
 Egy-egy emlék, üzenet . . .

Messzi tájra szálló felhő!
 Vidd el az én levelem
 Mármárosba kedvesinkhez
 Szelek szárnyán, sebesen! . . .

Mondd el ott, szöke Tisza
 Árja völgyről-völgyre lép,
 Messzi vándor álmának
 Hü társa e szép vidék!

Mondd el ott, hogy szeretettel
 Üdvözlöm a bérczeket,

Sugár fenyőt, eseska esermelyt,
 Tarka rétet s berkeket!

Mondd el ott, hol alkonyatkor
 Kergetősdit játszanak,
 Hold kisasszony és Nap urfi
 Mig a legény kifárad . . .

S hol a Tisza fodros tükrén
 Éjji táncot lejtenek
 Csapodár hold s szende csillag . . .
 — Nem feledtem e helyet!

Mondd el ott, hogy zugó Szamos
 Partján élek csöndesen,
 Tiszaparti naplemente
 Jut eszembe, — ünnepem!

Jó barátom! sebes felhő!
 Megteszed-e énnekem?

Üzenetem átadod-e
 Ott északon odafenn?

Tova szállsz, de im árnyékom
 Csókolja a homlokom . . .
 Eleget tész' kérésemnek,
 Ebből sejtem, gondolom.

Természetnél hübb barátom
 Soha nem volt s nem lehet,
 Igazat adsz azért nekem,
 Tán magad is érezed.
 Hogy ki egyszer oda fönn élt,
 Lakja bár most bérczes Erdélyt,
 Tiszamentét annak többé
 Elfeledni nem lehet.

Antal Miklós.

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tükörru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry czég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

Mindezt okulásul voltam kénytelen emlékezetbe idézni. Okulásul a jövőre, hogy a hazára hasznos működést csak úgy fejthetünk ki, ha minden felesleges érzékenkedéstől tartózkodva, egymásnak hazafias politikai pártállását respektálva, a koalíció nagy céljainak megvalósításain fáradozzunk, még pedig azzal a lankadatlan buzgalommal és akaraterővel s azzal a jelszavaktól és demagógiáktól ment tiszta hazafiui érzellemmel és érett megfontolással, mely színigazsággént érzi, vallja és követi, hogy a

„Haza minden előtt.“

R.

A Népszövetség óriási léptekkel halad előre Nagykároly vidékén. Nincs vasárnap, hogy valahol gyűlés ne lenne. Kaplony, Fény, Csanáros, Vállaj után f. hó 23-án d. e. 11 órakor Kálmádon volt a szervezkedő gyűlés, jövő vasárnap d. u. 3 órakor pedig Nagykárolyban lesz, melyre a püspök ur Ó Méltósága is kilátásba helyezte megjelenését.

Az eddig beiratkozott tagok száma a beérkezett általános jelentések szerint a következő:

1. Nagykároly . . .	350
2. Kaplony	150
3. Fény	180
4. Csanáros	200
5. Vállaj	120
6. Nagydobos	50
7. Szaniszló	100
8. Kálmánd	80

Összesen: 1230

Március 8-án tervbe van véve az alakulás Nagymajtény, Gilvács, Mezőterem és Csomaköz községekben.

A tagok gyűjtésében fáradhatatlan buzgalmat fejt ki a papi és tanítói kar. Az egyes gyűléseken elhangzott beszédek valószínűségi riadói az ébredő katolicizmusnak, mint p. o. a *Láng Pál* kálmándi káplán által elmondott beszéd a most vasárnapi kálmándi gyűlésen.

A tettek katolicizmusa.

Ne beszéljünk többé a katolikusok lagymatag életéről. Ne siránkozzunk a mi gyöngeségeinkről. Ne zúgolódjunk a „lomha tömeg“ vétkes elhetetlensége miatt.

Az alvó oroslán ime! ébren van. Méltóságosan bontakozik ki királyi alakja a tepszpedés talajának megkuszált ágyából. Felébrésztették a farkasok, hiénák, sakálók vonításai. Közelébe furakodtak, hálót szöttek, meggyalázásán mesterkéltek és miközben már a királyságért alkudoztak, versengtek, hadakoztak, ime — felébrésztették a nagy alvót, a hatalmást, a királyt.

Éppen ideje volt már!

Éppen jól jött az a riadó január 26-án. Vége a deklamáló katolicizmusnak!

Igen, vége! 150 gyűlés egy napon, melyen ezer, meg ezer ember tesz nyílt hitval-

lást kath. meggyőződése mellett s fogadást kiált, hogy kath. módon akar élni mindenkor: ez, ime a tettek katolicizmusa!

Ember, ember után sorakozik, egyik sem marad mögötte társának. Mind a mi gyermekünk!

Nem pusztá jelszó csábitja, nem vezet a kíváncsiság kielégítése, sem a kurta felhevülés: itt mind *érzi*, hogy *tenni* kell. Mind tenni akar, tenni fog. Mind férfi ez, ép, erős és hívő, mind a Krisztus katonája!

Ilyen királyi sereg legyőzött nem lehet.

Kereszt a jelünk: In hoc signo vincimus!

Krisztus a vezérünk! Ami ügyünknek diadalra kell jutnia.

A nagy alvó felébredt. Az első fellépés megvolt és nagyszerű volt.

Még csak fejét emelte fel új épületéből a tettek katolicizmusa: s a katolicizmus ellenségei rettentő óbégatással ugranak neki a falnak.

Csak hogy elmúlt már a faltörő kosok kora!

Ez az épület állami jog, mint Sion hegye! Ez az épület lesz ami várunk: bevehetetlen, örök. Ez az épület a Katolikus Népszövetség! Ez a vár a: tettek katolicizmusa!

Katolikusok!

E várnak kapuját az Anyaszentegyház védi. E várnak lakói: a kath. hívők.

Kívül vannak a mi elleneink!

Ugy éljen tehát a tettek katolicizmusa, hogy a ki nincs velünk, az ellenünk!

*

A cselekvés terére lépett Fény, Csanáros, Vállaj kath. népe, midőn e hó 16-án kibontotta a Népszövetség zászlaját. Ezuttal is előljár az értelmes buzgó nép: mert a hol hitért, hazáért tenni kell, ott a mi sváb népünk mindig példaképen áll előttünk.

A zászlót már e hó 9-én lobogtatták meg a községek vezetői s azóta lelkesedéssel készülték 16-ára.

Nagy ünnepe volt e nap a három községnek! Az Országos Központnak kiküldötte, *Haller István* népszövetségi főtitkár, Mezőpetrinek szülötte, mi vérünkben sarjadosott eme nagy tehetségű és fáradhatatlan buzgalmu, lángszavu férfi, délelőtt Fényen ismertette a Népszövetséget elragadó, szép beszédben s lelkesítő szavaira mintegy 200-an állottak be azonnal a kath. Népszövetség táborába.

Délután Csanároson mondotta el másfélórás beszédében a Népszövetségről mindazt, mi jót, szépet, kedvest, és meghatót mondani lehetett. A hatalmas tanterem zsúfolásig megtelt közönséggel, töméréken kívül szorultak. Rögtön megindult a taggyűjtés, kik már eddig is 150-en vannak.

Határtalan volt a csanárosiak öröme, hogy egyszer megláthatták, de még inkább, hogy meghallhatták, kit oly epedve vártak, ezt az igazán a mi emberünket.

Estére Vállajra ment át szónoklatával megvilágítani a Népszövetség célját, s annak szükségét. Jóllehet váratlanul jött, mégis rövid idő alatt itt is zsúfolásig megtelt az iskolaterem a megjelent közönséggel. A halottak hatása alatt nyomban megindult a tag-

gyűjtés s azt hisszük, hogy úgy fog hatni ez a Népszövetség a vallásiakra, s az ottani borús viszonyokra, mint egy jótékony eső a tikkadt nyári földre.

Haller Istvánt utjában kísérte a mi kedves helyi vezérünk N. Szabó Albert és Pallman kegyesrendi tanár, kik szónoklataikkal szintén a Népszövetségbe való belépésre buzdították a népet.

Mindhárom községben az ottani plébánosok: Moldován Endre, Rónai István, Matlaszkovszky Miklós mint gyűlési elnökök jelentékeny részt vettek ki a gyűlés fényének emeléséből s nagyban járultak hozzá annak pompás sikeréhez.

Végül még — s anélkül hiányos volna tudósításom-igazi örömmel említem fel, hogy a 3 község egész tanítói kara páratlan buzgalommal, lelkesedéssel és fáradhatatlanul működik e szent eszméért: Kath. Népszövetség!

Szatmármegyének meg van adva a példa! Szatmármegye lépjen sikra!

A mult évi máramarosi botrányhoz.

Ajánlva a „Máramaros“ ezimű hirlap t. olvasóinak

Irtta: **Arakszyn.**

(Folytatás.)

VII.

A szellem óriásai között van a híres spanyol költő, Ponce. Ágoston-rendi szerzetes volt.

A ki először karolta fel a süketnémák ügyét s a ki megalapította a siket-néma oktatásnak, katolikus pap volt, a híres De l'Epée.

Világhírű a nyelvtudós Mezzofanti biboros. Ez a csodálatos lángész életének vége felé 58 nyelvet tudott. Tudott magyarul is.

A XIX. századnak leghíresebb paleographussa Mai jezsuita, később bibornok.

Az is jezsuita volt, a ki legelőször, még Beccaria Czézárt is megelőzőleg irt könyvet a halálbüntetés megszüntetése érdekében.

Minden iskolázott ember tudja, hogy Arezzói Guidó szerzetes a feltalálója a hangskálának és az összhanzattan alapelveinek.

A nagyító üveg és a táveső feltalálója is pap volt, Bacon Roger ferenczrendi szerzetes, híres tanára középkorban a párizsi egyetemnek.

II. Sylvester pápa, két pápasága előtt Gerbertnek hívtak, s kiról fönnebb már tettünk említést ugyanaz, ki sz. István királyunknak a sz. koronát küldte természetudós volt. Természetudományi és vegytani tanulmányokkal foglalkozott, azok köréből számos felfedezést tett, több hydtanikus gépet is talált fel, mik miatt sok tudatlan bűvésznek, az ördög ezimborájának mondotta, Ó a feltalálója az ingaórának is.

Az üvegfestészetet a benézések találták fel és kezdték meg a X. század vége fele.

Mások esetleg tudnak még más adatról is.

De hiszen magyar nemzeti irodalmunk lánglelkű művelői, főképen pedig uttörői kö-

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőrkabátok

készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a főszlyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezesiséget vállalok szállítmányaim valódi színe és tartóságáért.

Nagy raktár honi és angol szövetekben.

Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabómester.

zött szinte tulnyomóan papokat s különösen szerzeteseket találunk.

A magyar irodalom legnagyobb alakja is, nyelvünk rendszerének megalkotója, pap volt, még pedig szerzetes: Révai a piarista.

A magyar irodalom történet őrzi nevét a következőknek Pázmány Péter, Spangár András jezsuita, Pray György jezsuita, Kátóna István jezsuita, Sajnovics János jezsuita, Faludi Ferencz jezsuita, Ányos Pál pálos, baróti Szabó Dávid jezsuita, Révai Miklós piarista, Rájnis József jezsuita, Virág Benedek pálos, Dugonics András piarista, Versegly Ferencz pálos, Fejér György világi pap, Pázmándi Horváth Endre világi pap, Czuczor Gergely, beneczés, Tárkányi Béla világi pap, Guzmics Izidor beneczés, stb.

Azután Rómer Flóris, Ipolyi Arnold, Rónai Jácint, Jedlik Ányos, Horváth Mihály, Fraknói Vilmos s még oly sok más egyházi férfiú mindmegannyi elismert korifeusai a magyar tudományosságnak, akik ép annyit érnek, mint pl. Pulszky Ferencz, Eötvös Loránd, Beöthy Zsolt, stb. De hiszen általában tisztában van azzal a magyar közönség, mondhatjuk hozzá, van ahhoz szokva, hogy a klérusban a tudomány mindenkor igaz barátját, lelkes ápolóját birta és sorai-ban mindenkor nagy számmal akadtak és akadnak kiváló és nagy stíli művelői a tudományok különböző ágainak. Nem lehet ezt tagadni.

Fennebb felsorolt adatainkkal feltüntetni kívántuk tehát, mondjuk történelmileg, hogy tapasztalás szerint mennyire hamis állítás a „Máramaros“-beli „Az új syllabus“ című cikksorozat szerzője részéről az, hogy az egyház ellensége volna a tudományok haladásának.

Ez a vélekedés — lehet, hogy erről talán maga dr. P. T. jogtanár ur sem tud — egy roppant régóta szereplő, a katolikus egyháztörténelemben nagyon jól ismert tévedés, melyet tárgyalva találunk már a 4-ik, 5-ik századbéli „szentatyák“ irataiban, sőt alexandriai Kelemennél is, a „Stromaták“-ban, aki pedig a II. században élt. Még pedig két alakban jelentkezett ez a tévedés az egyházban. Egyrészt úgy, hogy a kereszténységnek már ugyszólván legelső századaiban eszébe jutott az embereknek azon töprengeni, vajjon hogy viszonylik a tudományokhoz a keresztény kinyilatkoztatás, nincs-e közöttük ellentét, vagy nem fog-e ellentétbe jutni egymással a kettő? Másrészt pedig az egyház ellenségei hozták fel a szóban levő hamis vélekedést az egyház ellen gunyul és ellenvetésül, miként hangoztatja azt most a „Máramaros“ is. Ezt tette már a pogány Celsus, a kereszténységnek híres és tudós ellensége, aki még a II. században élt s ki ellen a szintén híres egyházi író, Origenes írta meg a kereszténység védelmét. Persze nem lehetetlen, a „Máramaros“-nak haragos és pöffeszkedő hangon író cikkezése úgy gondolja, hogy a jelenkori „felvilágosodottak“ sütötték ki azt az eszmét, melyet oly jól ismer az egyháztörténelem mint ősrégi gáncsot.

De hát nem olyan könnyű azt valószínűvé tenni.

(Folyt. köv.)

Csak tovább.

Lám csak, hova jutottunk. A magyar keresztény nemtörődömség megtermette a maga gyümölcsét. Ez az eredménye annak a birkatürelmennek, mely bennünket jellemmez. De hát azt mondom, hogy megérdemeljük. Nyakunkra engedték tenni a kötelelet. Most fojtogat s szabadulni nem tudunk tőle.

Valóban a legjámborabb türelmet is izgalomba hozza azon eset híre, mely Várady Gábor máramarosszigeti törvényszéki bíróról szól.

Névtelen levelet kapott, melyben egy nyomorult, gyáva lélek megfenyegeti azzal, hogy rajta fogja megtorolni Husz Ábrahám *ártatlan*? kivégeztetését. Azt írja, hogy 8 napon belül agyonlővi. — A rendőrség őrizet alá vette a törvényszéki bíró lakását és személyét.

No hát, kit nem háborít fel ezen gaz cselekedet?! Aki ezt tette, kétségkívül zsidó, aki boszút akar állani egy tiszszerezen akasztófát érdemelt gonosz hitsorsosa miatt. S vajjon e boszuállítás az említett törvényszéki bírónak szól? Nem, hanem az egész keresztény magyarságnak a szembekepése, arculcsapása (már e névtelen levél írása is) azért, mert a törvényt a hitsorsos zsidóra merete alkalmazni. Erre is elmondhatjuk azt a közmondást: így jár, aki a zsidónak nem köszön.

De hát ma már Magyarországon így állunk. Nincs biztonságban az élete még annak sem, aki az igazságot szolgáltatja, hát akkor hogy legyen bátorosága egy társadalmi embernek a zsidókkal felvenni a harcot. Ez a ripők nép mindenre képes. Ölni, gyilkolni mindazt, aki érvényesülésének útját állja. Mutatja a fenti eset. Vagy olvashattuk Barta Miklós könyvében, melyet a felvidéki állapotokról írt, hogy felgyújtották többször, sőt életét is fenyegették annak a papnak, aki a hegyvidéki kirendeltség népmentő munkájában részt vett. Vagy Egán Edének nem el kellett pusztulni? Szomorú és megdöbbentő dolog, hogy ilyen is megtörténhetik nálunk.

Füzzük csak tovább. A zsidó ujságok naponként tekintélyes számú pénzüsszegekről adnak hírt, mit a hazai magyar? zsidóság ad össze a Husz családnak. Elvégre ez szép dolog. De itt nem a család iránti részvét nyilvánul meg, hanem az országos gyűjtésnek valóságos tüntetésszerű jellege van, ami a kereszténység ellen irányul.

Azonban csak hadd rugdalják az alvó oroszlánt. Egyszer csak eszmélni fog talán a sok tüszurásra. Megmondottuk azt, hogy a zsidóság együttérez Huszszal, mert neki nem az igazság kedves, hanem a hitsorsos. És ime ezt a zsidók önmaguk bizonyítják be. De tanulságot szolgáltatnak nekünk sok más mindenről is. Ordítanak, mint a fábaszorult féreg, ha a legkisebb sérelem esik meg rajtuk. Teljesen szolidárisak. Egy miatt képes az egész világrész zsidója megmozdulni. Nem sajnálnak pénzt s bármily nagy áldozatot, ha ügyüket kell diadalra juttatni. De a legáljasabb dolgokra is képesek s mindezt ösz-

szetudják egyeztetni tág lelkiismeretükkel.

Itt van a másik eset. Egy óriási pénzhamisító bandát lepleztek le, melynek minden tagja zsidó. Főzinkosuk a volt Husz Ábrahám és gyilkostársai, ugyanott találjuk Dávid Márton gyilkos zsidót is, kit szintén kötélre ítélte a beregszászi törvényszék. De az utócsapat mintegy 150 felvidéki zsidóból áll, kik Máramaros, Bereg és Ugocsamegyékből valók. Várjuk, hogy a zsidók még azt is kifogják sütni, hogy ezek is mind ártatlanok.

A felvidéki kazárok bizony egy cseppet sem szaporítják a zsidóság érdemeit. Sőt inkább a bünlajstromot rövidesen teleróják. S mikor ez megtelt, akkor láttuk, mi történik Oroszországban, vagy Romániában. Ez nem akar fenyegetőzés lenni, csak jóakaratu figyelmeztetés.

Az utóbbi években különösen sokat írtak a fekete táblára. Ha magukra gyűjtik a házat s nem tudnak belőle menekülni, akkor elpusztulásukért senki mást, mint önmagukat terheli a felelősség.

A természet törvényein erőszakot venni nem lehet. Minden oknak meg van az okozata. Jó lenne még idejekorán észretérni, ők lesznek az áldozatai a katasztrófának, akik tüzes esővával járnak a puszkaporos hordók között. Ez pedig nincs messze, mert ismerve a közhangulatot, az nagyon elke-seredett.

Ne tolakodjanak tehát a fórumra s ne igyekezzenek maguknak lefoglalni minden tért, mert a visszaszorított ár el találja őket söpörni. *Kocsán Károly.*

Községek uj elnevezése.

A szatmárvármegye területén fekvő községek neveit a belügyminiszter az 1908. évi IV. t.-cz. és az országos községi törzskönyv bizottság javaslata alapján megállapította.

E rendelet a napokban érkezett le Szatmárvármegye alispánjához.

Azon községek jegyzékét, amelyek uj elnevezést kaptak, a következőkben közöljük.

A község régi neve: A község uj neve:

1. A csengeri járásban.

Angyalos . . . . Szamosangyalos,
Dara . . . . Szamosdara,
Ökörítő . . . . Szatmárökörítő,
Sályi . . . . Szamosályi,
Sima . . . . Csengersima,
Tatárfalva . . . Szamostatárfalva.

2. Erdődi járásban.

Lophágy . . . . Laphegy,
Madarász . . . Nagymadarász,
Oláh-Hodos . . . Béltekhodos,
Sándorfalu . . . Krasznasándorfalu,
Szoldobágy . . . Bükkyszoldobágy,
Tőke-Terebes . . Krasznaterebes.

3. Fehérgyarmati járásban.

Borzova . . . . Nemesborzova,
Cséce . . . . Tiszacséce,
Cseke . . . . Szatmárcseke,
Czégény-Dányád . Dányád,
Istvándi . . . . Turistvándi,
Riese . . . . Turriese.

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Előre haladt idény miatt *mélyen leszállított árak.* *Posztók és barchetek beszerzési árban, színes, crém és fekete szövet, batiztok nagy választékban. Vászón és kanavászokban gyári raktár.* Női és férfi *fehértűnűk*, ing, gallér, kszelő, harisnyák és minden más cikkek a legolcsóbb árban.

4. Mátészalkai járásban.

Derzs . . . . . Nyirderzs
 Iklód . . . . . Nyiriklód,
 Kér . . . . . Szamoskér,
 Parasznya . . . . . Nyirparasznya.

5. Nagybányai járásban.

Hidegkut . . . . . Lápohidegkut,
 Miszt-Mogyorós . . . . . Miszmogyorós,
 Misztbánya . . . . . Miszbánya,
 Monostor . . . . . Szamosmonostor,
 Tőkés . . . . . Tőkésbánya.

6. Nagykárolyi járásban.

Dengeleg . . . . . Érdengeleg,
 Fény . . . . . Mezőfény,
 Szentmiklós . . . . . Krasznaszentmiklós,

7. Nagysomkuti járásban.

Butyásza . . . . . Bucsonfalva,
 Dánfalva . . . . . Dánfalva,
 Fericsé . . . . . Szamosfericsé,
 Gaura . . . . . Kővárgara,
 Hosszufalu . . . . . Kővárhosszufalu,
 Karulya . . . . . Karuly,
 Koltó-Katalin . . . . . Koltó,
 Lukácsfalva . . . . . Szamoslukácsi,
 Ó-Bozinta . . . . . Nagybozinta,
 S.-M.-Berkesz . . . . . Magyarberkesz,
 Szakálosfalva . . . . . Szakálasfalva,
 Tölgyes . . . . . Szamosötölgyes,
 Varalyu . . . . . Kővárallya.

8. Szatmári járásban.

Berence . . . . . Szamosberence,
 Görbed . . . . . Szatmárgörbed,
 Homok . . . . . Sándorhomok,
 Krassó . . . . . Szamoskrassó,
 Lippó . . . . . Szamoslippó,
 Nagy-Hodos . . . . . Nagyhodos,
 Pálfalva . . . . . Szatmárpálfalva,
 Sár . . . . . Kissár,
 Udvari . . . . . Szatmárudvari.

9. Szinerváraljai (eddig Szinyér-Váraljai) járásban.

Borhid . . . . . Szamosborhid,
 Lekenceze . . . . . Avaslekenceze,
 Ó-Huta . . . . . Alsóhuta,
 Sebespatak . . . . . Kissebespatak,
 Szinyér-Váralja . . . . . Szinerváralja,
 Uj-Huta . . . . . Szelestyehuta,
 Válaszut . . . . . Borválaszut,
 Veresmart . . . . . Szamosveresmart.

A többi helység neveken csak annyi változás történt, hogy az eddig összetett vagy jelzővel ellátott község nevek kötőjel nélkül, egy szóba irandók. Pl.: Kőszeg-Remete helyett Kőszegremete irandó.

H I R E K.

Püspöki ebéd. Ő Méltósága a püspök ur vasárnap diszebédet adott, melyre a városi tisztviselői kar, továbbá *Korányi* János, *Uray* Géza és dr. *Keresztseghy* Lajos voltak hivatalosak.

Képviselőválasztás. Beregvármegye tiszaháti járásában márcz. 2-án lesz a képviselőválasztás. *Kallós* Tivadar és *Máthé* László a jelöltek, kik között erős küzdelemre van kilátás. Beszélnek ifj. *Fedák* István jelöltségről is.

Kinevezések a bányászatnál. A pénzügyminiszter *Weisz* György nagybányai ezimzetes bányatanácsost bányatanácsossá, *Fischer* Samu, *Bertalan* Miklós, *Muzsnay* Ferencz mérnököket főmérnökökké, *Burkart* Ferencz, *Mády* János s. mérnököket bányamérnökökké, *Spissák* Béla s. mérnököt kohómérnökökké, *Ponner* János főiskolai tanársegédet segédmérnökökké, *Smidl* Jenő s. mérnököt, bányamérnökökké, *Révay* Károly kezelőtisztet kezelési vezetővé nevezte ki.

Áthelyezett esendőrhadnagyok. *Eibel* Árpád nagykárolyi esendőrhadnagyot és *Voloncs* István gyergyószentmiklósi esendőrhadnagyot kölcsönösen áthelyezték.

Farsangi ebéd. A honvédtisztikar tegnap délben fényes ebédet adott a püspök ur Ő Méltóságára tiszteletére. A megyei urak közül is többen voltak hivatalosak, így *Szerdahelyi* Ágoston, berencei *Kováts* Jenő és mások. Ott volt a püspök ur kíséretében *Szabó* István praelátus és *Hámon* Róbert pápai kamarás, püspöki titkár. Az ebéd alatt igen jó hangulat uralkodott. Az első felköszöntőt *Csanády* Frigyes dandárnok mondta a püspök ur Ő Méltóságára, ki válaszában a tisztikart éltette. A dandárnok a civilekért, berencei *Kováts* Jenő a katonákért emelt poharat. Az ebéd alatt a honvédtisztekar játszott. — *Hehelein* Károly praelátus kanonok vasárnap diszebédet adott, melyre az iskolaszék tagjai voltak hivatalosak.

Hymen. *Vilhelm* István turterebesi róm. kath. tanító jegyet váltott *Mayer* István és neje kedves leányával, *Veronkával* Turterebesen. — *Szentiványi* Sándor aranyosmegyesi körjegyző jegyet váltott dr. *Fejes* István ügyvéd leányával, *Erzsikével*. — *Paulovits* József kereskedő vasárnap esküdtött örök hűséget városunkban *Litteczky* Pál asztalosmester leányának, *Ilonának* — *Horváth* Elek kataszteri segédmérnök jegyet váltott *Debreczeny* István polgártársunk leányával, *Juliskával*. — *Alexy* Géza a napokban esküdtött örök hűséget Máramaroszigeten *Steiger* Ödön leányának *Ilonkának*. — *Kertész* Béla rozsályi lakos kir. járásbíró jegyet váltott *Kamaráth* Vilma okl. tanítónővel Szinerváralján. — *Madarassy* Endre földbirtokos f. hó 23-án jegyet váltott *Maróthy* Sándor gacsályi földbirtokos leányával, *Annuskával*. — *Margaretha* máv. főellenőr, királyházi állomásfőnök leányát, *Margitot* eljegyezte *Vida* János máv. hivatalnok. — *Gachal* János szatmári ref. s. lelkész s vallástanár a jövő hó 3-án tartja meg esküvőjét *Gachal* János torontál-vásárhelyi ref. lelkész kedves leányával *Ilona* kisasszonnyal. — *Villon* Lajos pátyodi római kath. tanító a napokban esküdtött örök hűséget városunkban *Steiger* Anna kisasszonnyal.

Előléptetett főispáni titkár. A belügyminiszter dr. *Kinizsy* György ugoesamegyei főispáni titkárt miniszteri segédfoglalnak nevezte ki.

Lelkészi kinevezések. *Firczak* Gyula munkácsi püspök *Méhes* Mihály kisannai helyettes lelkészt Czékére, *Szatala* Ödön áldozópapot Ubreszre parochusnak, *Lázár* Béla

szentszéki tanácsost és jegyzőt pedig a kegyuraságtól kapott bemutatólévlél alapján tiszabüdi plébánosnak nevezte ki.

Gyászhir. *Weisz* György nagybányai bányatanácsos neje, szül. *Divald* Berta e hó hó 22-én éjjel hosszas szenvedés után életének 52-ik, házasságának 29-ik évében elhalt. Földi részeit e hó 24-én helyezték örök nyugalomra. — *Bud* Béni nagysomkuti kórházi irodatiszt neje e hó 19-én életének 59-ik, boldog házasságának 32-ik évében rövid szenvedés után elhalt. — *Balogh* László dereeni körjegyző, a beregi jegyzői karnak igen kedvelt tagja hosszas szenvedés után a budapesti klinikán elhalt. — *Némethy* Miklós nyug. ref. tanító életének 65-ik évében e hó 21-én meghalt. Nagy részvét mellett temették el. Özvegye és három gyermeke gyászolja. — *Fertőszalmason* ifj. *Somody* Zsigmond dugazdag földbirtokos elhalt. Nagy részvét mellett temették el. — *Brujmann* Béla dr. köz-kórházi orvos szívszélhűdés következtében 48 éves korában Ungváron elhalt. — *Teichmann* Alajos vezérkari főhadnagy, ungvári dandár segédtiszt gyakorlatozás közben *Percecseny* tájékán hirtelen összeesett és azonnal meghalt. Még csak 26 éves volt. Ungváron temették el, hol váratlan halála általános részvétet keltett. — *Unger* Gusztáv gyógyszerész, városunk szülőtte Zilah város bizottsági tagja, f. hó 17-én életének 65-ik évében elhunyt Zilahon. A megboldogultban *Unger* István az O. M. B. helybeli fiókjának ezéjegyzője nagybátyját gyászolja. — *Sivulcsky* Endre óráshosszas szenvedés után, életének 42-ik évében elhunyt.

Jegyzőválasztás. A kovási körjegyzőségben üresedésbe jött aljegyzői állásra e hó 19-én megtartott választás alkalmával egyhangulag *Erdős* Jenő okl. jegyző választott meg.

Tanügyi áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Vass* Károly nagybányai áll. elemi iskolai tanítót a hagymás-láposi, *Balázs* Elek hagymás-láposi áll. tanítót az aranyosmegyesi iskolához helyezte át.

Színházi hír. Szombaton, e hó 29-én, a városi színházban premier lesz. Ezuttal színre kerül „*Árky* Anna“ ezimű tört. színmű, melynek szerzője *Lengyel* József eszei róm. kath. plébános, városunkban is széles körben ismert kiváló tehetségű fiatal pap. A szindarab előadása iránt nagy érdeklődés mutatkozik mindenfelé.

Uj parochia. A püspök ur Ő Méltósága a csapi helyi káplánságot parochia rangjára emelte, s első plébánosának *Török* Lajos helyi káplánt nevezte ki, aki ott már több idő óta dicséretes szorgalommal működik.

Rendkívüli városi közgyűlés. Méltó felháborodást szült városunkban a fővárosi lapok azon egyöntetű tudósítása, hogy *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök a nagykárolyi küldöttségnek megígérte, hogy a szatmári kir. törvényszéket minél hamarabb átteszi Nagykárolyba. A polgármester feladatához híven e hír vétele után azonnal akcióba lépett és egy értekezlet megtartása után hétfő délután a közgyűlést egybehívta, hogy e kér-

GLÓZER JÁNOS CIPÉSZ

Szatmár, Rákóczi-utca 26.

Az 1896-iki milleniumi, az 1900-iki időleges kiállításon, az 1903-iki debreceni cipészkiállításon kitüntetve.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy a helyben 15 év óta fenálló és jó hírnévnek örvendő CIPÉSZ ÜZLETETEMET folyó évi február hó 1-től kezdve Rákóczi-utca 26. szám alá. Fogarassy Sándor mérnök ur házába helyeztem át. Midőn ezt t. Cimed szives tudomására hozom, egyúttal bátor vagyok becses figyelmét felhívni arra, hogy cipész üzletemet ezuttal CIPÉSZ SZALONNÁ alakítottam át. Nem mulaszthatom el eddigi szives pártfogásáért köszönetemet nyilvánítani s ígérve, hogy mint eddig, ugy a jövőben is főtörekvésem leendő, hogy nagybecsű megrendelőimnek legjobb minőségű anyagból készült csinos, könnyű cipőkkel és csizmákkal szolgáljak.

désben a város törvényhatósága állást foglaljon. A közgyűlésen dr. Falussy Árpád főispán elnökölt, ki, miután a közgyűlést megnyitotta, e fontos kérdésben felvilágosítással szolgált. A nagykárolyi deputáció ugyanis nem kérte a szatmári kir. törvényszék áthelyezését, hanem minden animozitás nélkül saját érdekét szem előtt tartva és Szatmár város érdekeinek érintése nélkül kérte dr. Günther igazságügyi minisztert és Wekerle dr. miniszterelnököt, hogy az új perrendtartási törvényjavaslatnak törvényerőre való emelkedése után az abban tervezett 7-8 új kir. törvényszék közül egyet Nagykárolyban állítson fel, tehát a küldöttség egyetlen egy tagjának sem volt eszébe Szatmár érdekeit sérteni s azok esorbitása ellen egy lépést is tenni. Különben a főispán odanyilatkozik, hogy Nagykárolynak is törvényszéke legyen, az csakis úgy volna megoldható, ha Szatmár megmaradna a régi megye székhelye, Nagykároly meg külön új megye székhelye volna. Így a két város, mint külön-külön megye székhelye csak a saját érdekét tartaná szem előtt, mi által a surlódás a két város között megszűnnék. A főispán nyilatkozatát, illetve felvilágosítását a közgyűlés megnyugvással vette tudomásul. Dr. Vajay Károly polgármester teszen ezután jelentést ez ügyben tett intézkedéseiről s a többi közt felemlíti, hogy táviratilag kérte dr. Kelemen Samu orszgy. képviselőt, hogy ez ügyben interpellálja meg a miniszterelnököt. Fölkéri Kelemen Samut, hogy az interpellációját olvassa fel az arra adott válasszal együtt. A közgyűlés dr. Kelemen Samu orszgy. képviselő eljárását helyesléssel tudomásul vette és a polgármester a képviselőnek köszönetét fejezi gyors és lelkiismeretes közbelépéseért. Azután felolvasta a polgármester határozati javaslatát, melynek értelmében a városi törvényhatóság mindazon megyei törvényhatósági tagokkal egyetemben, kik már régebben a megye székhelyének s a pénzügyi igazgatásának Szatmárra való visszahelyezése mellett harezoltak feliratot intéz a miniszterelnökhöz, a pénzügyi és belügyi miniszterhez a törvényhatóságnak 338-890 sz. a. hozott határozatának végrehajtása tárgyában. Evégből a polgármester fentebb említett megyei törvényhatósági tagokat e hó 26. napjának d. e. 11 órájára értekezletre hívta egybe. Kéri a határozati javaslatának elfogadását. A törvényhatóság egyhangulag járul hozzá a határozati javaslathoz és a polgármester indítványára a megyei törvh. tagokkal leendő tárgyalással megbizza: *Kőrösmezey A.* főjegyzőt, *Uray Gézát*, *Uray Gáspárt*, dr. *Kelemen Samut*, dr. *Keresztseghy L.* városi törvh. tagokat, mire a gyűlés véget ért.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter *Dóczy József* temesvári pénzügyi segédtitkárt a nagykárolyi pénzügyigazgatóság titkárnak, *Nagy György Béla* nagykárolyi lakost az aranyosmaróti, *Monó Ferencz* nagyecsedii lakost a sátoralyujhelyi pénzügyigazgatósághoz, e két utóbbit ideiglenes minőségben állami végrehajtóknak nevezte ki.

Dalestély. A jövő vasárnap a helybeli dal és zeneegyesület dalestélyt rendez, mely igen érdekes lesz, mert a műsor igen kitűnő pontokból van összeállítva. Belépőjegy 1 korona. A műsor a következő: 1. Nyitány. Előadja a dal és zeneegyesület zenekara. 2. Finn-dalok. Főfíkar *Pacius F.*-től. Előadja a dal és zeneegyesület énekkara. 3. Vándor dal. Főfíkar *Seuhmantól*. Előadja a dal és zeneegyesület énekkara. 4. Farsangi da-

lok. Főfíkar dr. *Horváth A.*-től. Előadja a dal és zeneegyesület énekkara. 5. Ózskor. Főfíkar dr. *Horváth A.*-től. Előadja a dal és zeneegyesület énekkara. 6. Induló. Előadja a dal és zeneegyesület zenekara.

Népszövetségi alakuló gyűlés. Márczius hó 1-én lesz a nagykárolyi népszövetségnek alakuló gyűlése, mely nagyszabásúnak ígérkezik. A központot egy tekintélyes képviselő fogja képviselni. A vidék küldöttségileg fog részt venni a gyűlésen. A héten megtartják az előértekezletet, mely előkészíti az alakuló gyűlést. — A gyűlésre Ó Méltósága a megyés püspök ur is kilátásba helyezte eljövételét, ha egészségi állapota megengedi. — Népszövetségi gyűlés után este 6 órakor az oltáregylet tartja utolsó nagyszabásu estélyét, ahol a vidékiek is nagyszámban részt fognak venni.

Luteránus egyház városunkban. Vasárnap február 23-án délután 3 órakor a városháza kis tanácstermében *Révész János* bányai ág. ev. lelkész és *Ambrózy Gáspár* elnöklése mellett népes értekezlet volt a városunkban megalapítandó fiókegyház érdekében. Az előzetes munkálatok elvégzésével egy szűkebb körű bizottság lett megbizva, melynek feladata az ág. ev. hívők pontos összeírása az egyház mikénti fenntartása iránti intézkedés, az ág. hitvallású tanulók iskolák szerinti összeírása, alkalmas hely keresése az istentiszteletek tartására stb. Az értekezlet határozata szerint 1908 március 8-án vasárnap délelőtt 9 órakor istentisztelet fog tartatni, melynek végeztével megtörténik a megalakulás. Az iskolák igazgatói pedig felkértek, hogy a vezetőségük alatti intézetek ág. ev. hitvallású növendékeit a jelzett időben az istentiszteletre elküldjék.

A nőegylet estélye. Hushagyó kedden jótékony nőegyesületünk cabaret estélyt rendez, melyet táncmultság fog követni. A rendezőség teljes odaadással működik, hogy a nőegylet régóta híres estélyeinek sorozatát ismét egy kitűnővel szaporítsa. Személyjegy 2 korona. — Rendező *Nagy Vince*, a többi szereplők is a legkiválóbb erők. Közreműködnek: *Böszörményi Manyi*, *Dietz Annuska*, *Varju Ibolyka*, *Banner nővérek*, *Hubán Aranka*, *Fejes Mariska*, *Komka Margit*, *Láday Matild*, *Mátray Viola*, *Tombory Aranka*, *Fábián Lajos*, dr. *Kőrössy János*, *Nyárády László*, dr. *Pirkler Ernő* és még többen olyanok, akiknek fellépése kellemes meglepetés lesz a közönségre.

A Kath. Népszövetség f. hó 16-án d. u. 3 órakor tartotta meg alakuló gyűlését Felsővisón, mely alkalommal *Knauer Sándor* s. lelkész tartott lelkes beszédet a Népszövetség céljáról és szükségességéről. Mindjárt gyűlés után 80-an léptek be és az iratkozás pedig állandóan tart.

Ifjusági egyesület. Vámfaluban Hajgató Károly áll. ig. tanító és *Biró Ernő* körjegyző lelkes igyekezete s lankadást nem ismerő buzgalma következtében nem régeből megalakult az ifjusági egyesület, mely a nép művelését és magyarosítását van hivatva hathatósan előmozdítani. A múlt héten már bált is tartott az egyesület dícsérendő céljának előmozdítására, mely minden tekintetben jól sikerült.

Oltáregyleti estély. A nagykárolyi Oltáregyesület márcz. 1-én felolvasó estélyt rendez a városi színházban a köv. műsorral: 1. Előadás. Tartja: *Varjas Endre*. 2. Éllőkép. „Bocsássátok hozzám a kisdedeket“. Szerep-

lők: *Csepreghy Antalné*, *Jenser Mihályné*, *Wiesser Miklósné*, *Serényi Erzsike*, *Holczinger István*, *Kelemen Alajos*, *Kölcsey Béla*, *Szundy Zoltán*, *Csepreghy Margitka*, *Makay Évike*, *Vanyek Janika*, *Nonn Laczika*, *Schiffbeck Emil*. 3. Ünnepi beszéd. Tartja *Farkas Edith* alapítványi hölgy a fővárosi kath. közélet előkelő tagja. 4. Duett. Előadják *Péchy Ilonka* és *Kovács Béla*. 5. Szavaltat. Dr. *Pirkler Ernő*. 6. Éllőkép. „Az Ur Lázár házában“ szereplők *Irsik Irma*, *Gorzó Erzsike*, *Holczinger István*. Kezdeté este 6 órakor. Belépti-díj 1 korona.

Ungvár kölcsöne. A Pesti Kereskedelmi Bank Ungvár város legnagyobb hitelezője megtagadta a város által kövezési munkálatokra megszavazott 210 ezer korona folyósítását azzal az indoklással, hogy Ungvár város annyira el van adósodva és pótdója oly magas, hogy újabb kölcsön számára nem adható. A város erre államkölcsön engedélyezése iránt folyamodott *Kossuth Ferencz* kereskedelmi miniszterhez.

A vasutas szövetség bálja. Az országos vasutas szövetség szatmári kerülete f. évi febr. hó 22-én, szombaton, este a Panonia szállóban dalestéllyel egybekötött kiválóan fényesen sikerült táncestélyt rendezett, melyen Szatmárnémeti város intelligenciája teljes számmal képviseelve volt. A táncestélyt úgy erkölcsileg, mint anyagilag ez idei farsangi multságok közt egyike a legsikerültebbeknek mondható.

A „Szamos“ című lapnak teljes sárospataki parasztsággal megeselekedett fürmedvényére megérkezett ugyan a válasz Nagykárolyból, de az idő rövidsége és tárgyhalmaz miatt közölni csak a jövő számban lehetséges. Egyébiránt szerintünk felesleges minden további szóbeszéd, mert mi sem lehet esattanosabb bizonyíték, hogy tudósítónknak joga volt a szóban forgó distinkció megtételére, mint épen a Szamosnak ez a patkóseszimas kirugása. Abból aztán még a vak is láthatja, hogy nem mind Szaboleskák, be ripőkök is vannak odaát.

Ágostai evangélikusok istentisztelete. A luteránusok elérkezettnek látták az időt arra, hogy városunkban filiálist létesítsenek. Amint lapunk más helyén olvasható, e tárgyban már megfelelő előkészületek vannak folyamatban. Szatmárvármegye tanfelügyelője egyelőre átengedte a Rákóczy-utcai iskola egyik termét istentisztelet céljaira, a továbbiakra nézve pedig a vallás és közoktatásügyi minisztertől fogja a terem használatát kérni. Épen azért, miután a helyiség kérdése ezalkalomra tisztázva van, március 8-án délelőtt 9 órakor a Rákóczi-utcai elemi iskola emeleti termében istentiszteletet fog tartani *Révész János* nagybányai lelkész.

Felolvasás az ált. választói jogról. Dr. *Katona Sándor* orvos színérváraljai lakos, vasárnap a helybeli kereskedelmi és gazdasági csarnokban felolvasást tartott 40-50 hallgató előtt az általános választói jogról. Felolvasása másfél órát vett igénybe, a felolvasás szociáldemokrata izű volt.

Sóbánya veszedelme. Az aknaszlattinai sóbányánál nagy földszüppedések történtek. A világhírű *Kunigunda* bánya előtt a törvényhatósági uton keresztül 60 méter hosszúságban, husz méter szélességben és 67 méter mélységben a föld beomlott és a bányaszivattyúk viz alá kerültek. *Szabó Sándor* alispán a főszolgabíró és a főmérnök kíséretében azonnal a helyszínére utazott, elrendelte a veszélyeztetett terület elzárását. Emberéletben nem esett kár.

Táncmulatságok. A színérváraljai ref. énekkar e hó 29-én 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából a Színérváralján felállítandó Kossuth-szobor alap és saját alapja javára hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez a Korona-szálloda összes termeiben. Kezdeté fél 8 órakor, belépti díj személyenkint 2 korona. A hangverseny műsora: 1. Magyar dalárinduló. Előadja az Énekkar. 2. Szavaltat. Előadja Simon Aurél ur. 3. Szerelmi kettős. Énekli Bojthor Annuska és Láng Viktor, zenekisérettel. 4. Ének. Előadja Láng Viktor, zenekisérettel. 5. Magánjelenet. Előadja Nagy Mariska urleány. 6. Magyar népdalok. Előadja az Énekkar. 7. Melodráma. Rab asszony. Kis Józseftől. Előadja Bojthor Annuska urleány, harmonium és zenekisérettel. 8. Hajósdal. Előadja az Énekkar. — Az erdői ref. egyház a templom alapja javára márcz. 1-én Erdődön, a Pannónia-szálló összes termeiben műkedvelő előadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Személyjegy 3 kor., családjegy 7 kor. Kezdeté 8 órakor. A műsor a következő: 1. Nyitány. 2. Prolog, szavaltatja Láng Mariska urleány. 3. Kuplák, énekli Beöthy Ödön. 4. A végrehajtó. Vigjáték 1 felvonásban, írta Ábrányi Emil. Rendező Telek István. Személyek: Papp Ilonka urleány, Rébay Irmuska urleány, Gottscha József, Szmracsányi József, Mets Gyula, Beöthy Ödön, Rébay Margitka urleány. 5. „Kátsa“ magán jelenet, előadja Telek István. 6. Zárinduló. — A halmi-i róm. kath. egyház márczius 1-ső napján, a „Rákóczi“-vendéglő összes termeiben saját pénztára gyarapítására műkedvelői előadással és világpostával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Beléptidíj: személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Műsor a köv. 1. Tavaszdal. Vegyeskar. 2. Monológ. Előadja Benyovszky Mariska k. a. 3. Előadás. Tartja dr. Bakkay Kálmán főgimn. tanár. 4. Katonásan. Vigjáték 1 felvonásban. Írta: Andreánszky Jenő. Személyek: Bretán Sándor, Ölschlager Nellyke k. a., Imrédy Jolánka k. a., Lator László, Mihályfy Pál, Bakkay Gyula. 5. Quodlibet. Vegyeskar.

Haláleset a csuszós járdán. Mint Nagykárolyból értesülünk Kinál Márton ottani lakos a csuszós járdán megsikolva oly szerencsétlenül esett el, hogy rövid idő alatt sérülése következtében meghalt. Mi már mult alkalommal rámutattunk arra, hogy Szatmáron is a járdák tisztántartására nem nagy gondot fordítanak, pedig bizony nem ártana a hasonló baleseteket kellő elővigyázattal megelőzni.

Nemesi családok a vármegyei monográfiában: Gorzó Bertalan vármegyei levéltáros nyilvánosan hívta fel Szatmárvármegye nemes eredetű családait, hogy ha a munkában levő vármegyei monográfiában családjuk történetét közöltetni óhajtják, e célból — mint e rovat vezetőjéhez sziveskedjenek hozzáfordulni, illetőleg az adatokat hozzájuttatni.

Zsidó rituális házasságok megakadályozása. A szatmári kir. ügyészség felhívta a községi előljáróságokat, hogy amennyiben ugynevezett zsidó rituális házasság kötés vagy is olyan zsidó egyházi közegek által megkötött házasság, melyet a polgári tisztviselő előtt történt törvényszerű házasságkötés meg nem előzött — jutna tudomására — sürgősen tegyen jelentést.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NEMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám. Sürgőnyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: **148.** Ajánl menyasszonyi, bál és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszítményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutányos árban.

Csak 3 frt 60 kr. Kazinczy-utca 16. szám alatt 3 kilós posta cs. jó kuba-kávé. Megrendelhető utánvétellel bérmentve Néhma kávékereskedőnél Szatmár.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Farsang alkalmából legolcsóbb beszerzési forrás óra, ékszer, szemüveg és china-ezüst árukban **Szabó Gusztávnál Szatmár, Atilla-utca 1. sz.**

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

Színház.

A heti műsort, melyről sok dicséretet nem mondhatunk, a Kócián-féle hangverseny zárta be s ez pótolta némileg az ujdonság után vágyók jogos igényeit. E hangversenyről a heti referátóban szólunk bővebben. A heti műsor gyöngé összeállítása, a már untig előadott darabok ismételt előadása meglátszott a színházlátogatók gyérségén is.

Pihenni kellene már „János vitéznek“, a „Milliárdos kisasszonynak.“ — A heti előadásokról itt számolunk be:

Kedd (febr. 18). „A milliárdos kisasszony.“ Igen jó estéje volt *Tihanyinak* (Turteltaub) és *Rátkainak* (Feigenbaum), bár az utóbbi nem volt eléggé jól diszponálva. *Haller* (Évi) igen kedves volt s szépen énekelt. *Andai T.* (Betsi) szintén igyekezett a czim szerepet kellő nívaura emelni s itt-ott sikerült egy-két jó jelenetet bemutatni.

Szerda (febr. 19). A „Tavasz“ került színre szép számú közönség előtt. *Haller* (Anna szobaleány) szerepében lépett fel és a közönség sokkal melegebben fogadta mint eddig. Egy-egy szép énekszám után a jól megérdemelt ünneplésben részesítette. Jó volt még *Rátkai* és *Tihanyi* aki „Náci pinceszér“ szerepében állandó derültséget keltett, bár játéka egy kissé túlzott volt.

Csütörtök (febr. 20). „János vitéz“ adták tudja Isten hányadszor már. A czim szerepet *Haller* Irma vitte. Ezen szerepben *Haller* művészte teljesen kibontakozik s előttünk áll *Haller* mint művésznő, ki tudásával, érzésével, énekművészetével mindnyájunkat lebilinesel. — Iluska vonzó kedves szerepét *Andai T.* vállalta magára. Vállalata sikerült is. *Andai* ez estén színpatikusan játszott, szépen, lágyan, poetikusan énekelt és Iluska szerepét, ha nem is tökéletesen, de minden esetre sok igyekezettel, szorgalommal igyekezett megjátszani; ez is érdem. Helyesen és értelmesen fogta fel *Radányi* (Bagó) szerepét s különösen „E rózsza szál szebben beszél . . .“ kezdetű dalt énekelte

megható érzéssel. Jó volt még *Tarnai* (a mostoha). A kar azonban gyenge. A színen történt változások hatását az ügyetlen rendezés ismét elrontotta.

Péntek (febr. 21). „Az erdő szépe“ című 8 felvonásos drámának jelzett „gyöngemény“ inkább bosszantotta, mint szórakoztatta a telt házat. A darab meséje meglehetősen gyenge. Néhány színész: *Vidor* (Morel) *Takács M.* (az erdő szépe), *Verő* igyekezett a darab gyengeségén némileg simítani, hogy ez nem sikerült, nem rajtuk mult.

Szombat (febr. 22). A „Suhancz“ ment *Haller* Irmával a czim szerepben, jó előadásban.

Vasárnap (febr. 23). D. u. Géczy énekes népszínművét a „Gyimesi vadvirágot“ adták. — Este a „Varázskeringót“ új szereposztással s így a közönségnek alkalma nyílt, hogy a darab szép énekszámáiban gyönyörködjék. *Rátkait* és *Győrit* jó játékukért többször kitapsolta a közönség, mely a színházat zsufolásig megtöltötte.

Hétfő (febr. 24). *Kócián* hangversenye nyújtott valódi műélvezetet az elég szép számú intelligens közönségnek. *Kócián* hegedűjátéka tökéletes művészi, minden számot kiváló tudással, precíz tökéletességgel játszott meg. Méltó társa *Weszelszky* zongoraművész semmiben sem maradt háttérben. Mindkét művészt a közönség lelkes óvációban részesítette s a műsort megkellett toldaniok egyegy számmal.

Heti műsor:

Ma szerdán: „Csöppség“, énekes vigjáték.

Csütörtökön: „Madarász.“

Pénteken: „Orpheus.“

Szombaton: „Arky Anna“ tört. színmű itt először, írta Lengyel József.

Vasárnap délután: „János vitéz.“

Vasárnap este: „Ingyenélők.“

(M—n.)

IRODALOM.

Szemere Miklósnak a delegációban tartott három hatásos beszéde külön kiadásban is megjelent. Az első a külügyekről szól. Nem követi a külügyminisztert (közjogi exkursiójában, hanem a mi ennél fontosabb, az Olaszországgal és a Balkánnal való jó viszony fenntartását és ápolását hangsúlyozza. Különösen a szomszéd Romániával és a román politikussokkal kell az érintkezési pontokat megtalálnunk a helyett, hogy a nemzetiségi kérdésre fecserelelnék el egész erőnket. Minket Romániával a keresztény civilizáció és a társadalmi rend megvédése kapesol össze és közös bajunk a nemzetközi szociálistizmus. Ez a jövő perspektívája, melynek központjában a Romániával való egyetértés áll. A költségvetést elfogadja.

*

Másik beszédében idézi a hadügyminiszter szavait, melyeket hozzá intézett egy estélyen magánkörben — hogy „terve az egy éves katonai szolgálat kedvezményének kiterjesztése a jó céllövőkre is“. A katonai nevelés jelenlegi állapotát ismerteti. A legtöbb külföldi állam előttünk jár ezen a téren. A céllövészet kapesán megemlíti, hogy a nemzetközi céllövész-unióval érintkezést keresett, hogy Magyarország is képviselve legyen jövőben a nemzetközi matchekben. Ez élénkíteni fogja mindenesetre az ügy iránti érdeklődést itthon is. Jó lövőket kell nevelnünk nekünk is, hadi erényekre képezni az ifjusá-

got, mert „többet ér egy törpe, egy pupos, a ki talál, mint egy óriás, aki hibázik“. Kéri a hadügyminisztert tisztelettel: hajlandó-e odahatni, hogy az egyéves katonai szolgálat kedvezménye a jó céllövőkre (akik ebből nyilvánosan vizsgáznak) mielőbb kiterjesztessék?

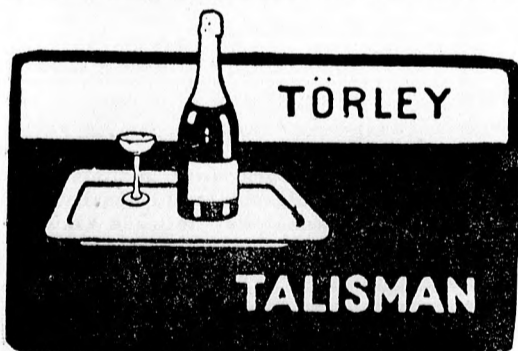
*

Harmadik beszédében a tengerészettel foglalkozik. A legnagyobb bizalommal van haditengerészetünk vezetősége iránt, de miután gyarmatpolitikánk nincs, kontinentális állam vagyunk, így fényes hadi flottánk inkább reprezentatív szerepre van kárhóztatva. Világhatalomra berendezkedni költséges dolog, tengerentuli kereskedelmünk védelmét inkább a jó portékában, mint ágyuink kitűnőségében kell keresnünk. Kontinentális állam voltunk a történelemben mindig és vagyunk ma is. Miután pedig hajóhadnak kontinentális háborúban szerep nem jut, inkább a drága páncélosok helyett egy döntő hadi novumot, „egy céljainknak megfelelő derék léghajóhadat“ igyekezzünk felszerelni, Külföldi példákra utal, hol nagyban készülődnek ezen a téren, a jövő háborúira. Ismerteti a külföldi próbálkozásokat a kormányozható léghajónak hadi célokra való kihasználására. Szemere Miklós mind a három beszéde méltó feltűnést keltett a politikai és diplomáciai körökben. A hadügyminiszter megígérte, hogy a hadi ügyek revíziója alkalmával Szemere Miklós javaslatait tekintetbe veszi.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. Sok kézirat anyaghalmaz miatt kimaradt, a jövő számban sorra kerülnek.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Termény árak.

Termény	Szatmáron		Budapesten	
	K	r	K	r
Buza	20 40	21 40	22 —	22 50
Buza gyenge	19 80	20 60	21 40	21 90
Rozs	17 20	18 —	18 90	19 20
Árpa tak.	14 60	15 —	15 40	15 80
Zab	14 80	15 —	16 20	16 80
Tengeri ó	14 20	14 80	13 70	14 —
Tengeri új	13 20	14 —	—	—
Bükköny	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—
Káposzta repce	—	—	—	—
Lenmag	—	—	—	—
Fehér bab	14 —	15 —	—	—
Tarka paszuly	13 —	14 —	—	—
Lóhere	—	—	—	—
Lucerna	—	—	—	—
Bugonya	4 60	5 20	4 60	5 —
Lenese	30 —	32 —	3 —	—
Széna	6 —	7 —	—	—
Szalonna	160 —	168 —	127 —	133 —
Zsir	180 —	185 —	147 —	140 —
Szilva	—	—	—	—

21j üzlet! 21j üzlet!

20%-ot

megtakarít, ha az ujonnan megnyílt

Steinmetz Baruch Fiai

rőfös és divatáru kereskedők

SZATMÁR, Kazinczy-utca 4. szám alatti

üzletében vásárol, ahol minden e szakba vágó cikkek, meglepő olcsó árakban .. .. . árúsítatnak. .. .. .

Szives meggyőződést és pártfogást kér tisztelettel

STEINMETZ BARUCH FIAI SZATMÁR,

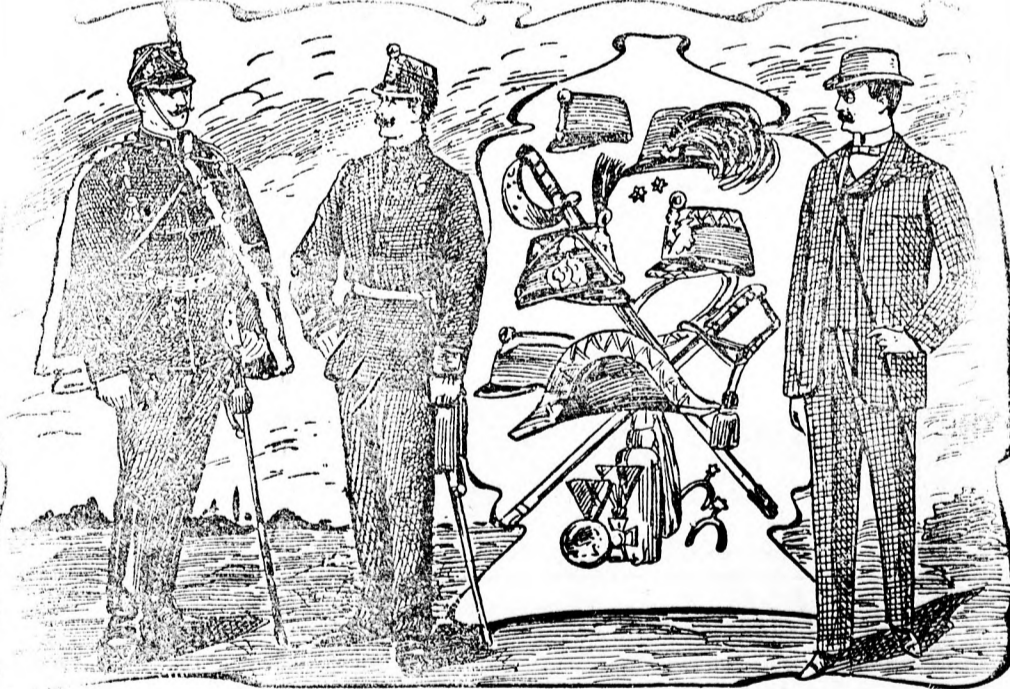
Kazinczy-utca 4. szám.

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. **Szatmáron**, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendákat**; mindennemű öltöny készítésnél a fősúlyt az **elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállitmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben, Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközölteknek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésre fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester

SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztos András-féle ház-akí dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áruinak csinoság dolgában is párját ritkítják

Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-árusükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

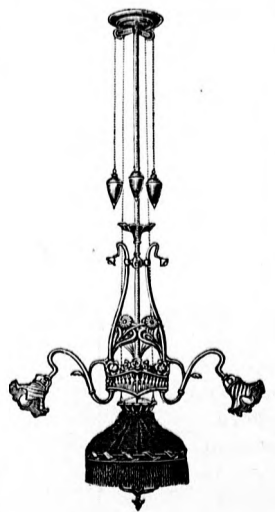
gyári nagy raktárában szerezze be SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a., és a nagybányai fióküzletében.

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a farsangi idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljanak tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14—-től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6—-től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—-től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ 6 pár	K 1.50-től „

Csiszolt kristály üvegből különböző diszitással Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre K 1.70-től feljebb Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „ Csigaszervezetű diszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos osillárok** nagy választékban. Házi telefon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamoségő drbja 60 f. Mindenféle ujdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a farsangi vásár!

Óriási választék ujdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a leggyorsabbútól a legizlésebb tárgyakra, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSEKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia habokban.

Értesítés.

Fogorvosi műtermemet

és lakásomat uult évi november hó 1-én özv. Vajtóné urnó **Rákóczi-utcai 24. számú helyeztem át.** E ház a „Tör-földszintes házába vényszék“, a vasúti megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőszomszédságában van. — Készítok: egyes fogakat, teljes fogsorokat, kaucsuk és arany alapon, kívánatra szájpád nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany, porcellán, platin és cement tömést. — Fog- és gyökézhúzás a legújabbban ieltalált szerekkel, teljesen fájdalom nélkül. Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig.

Albisi Bakcsy Domokos, orvos-fogorvos.

Kitűnő fogpor és szájvíz.

Kitűnő fogpor és szájvíz.

100.000

lázat tesz tönkre a szűk cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK JÁNOS cipész mesternél

Szatmáron, Széchenyi-u. 7. (Bölönyi-ház)

a püspöki palotával szemben.

Legelő.

Szatmári (Nagyesonkás) kitűnő legelőnkre folyó évre szarvasmarhát és lovat váltunk be. Legelőbér, őrzés, bikapénz, kétszeri beoltás és állandó orvosi felügyeletért darabonként **20 K** fizetendő szeptember 1-én. Vagy pedig 1200 □-öles holdanként **18 K**, mely szintén szeptember 1-én esedékes.

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

Szatmár, Deák-tér 7. sz.

Telefon szám 16.

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

- I. rendű bükkhasábfa,**
- I. rendű gyertyánfa,**
- I. rendű cserfa,**
- I. rendű tölgyfa,**

vastag hántott vargafa, többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,
Bárhory-utca 10. sz. Telefon 122.
Raktárak: a lakásnál, a Szentvér- és máv. állomásnál.

100.000.000 koro- nát

szándékozunk Magyarországon készpénzben elhelyezni.

RÓTH BANKHAZ

BUDAPEST.

Központ: VI. ker., M. kir. Operaház palotájában.

Folyósítunk:

Törlesztéses kölcsönöket földbir-
tokra és bérházakra 10—75 éves
törlesztésre 3⁰/₀, 3¹/₂⁰/₀, 4⁰/₀, 4¹/₂⁰/₀-os
kamatra készpénzben.

Jelzálog kölcsönöket II-od és
III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre
5⁰/₀-al, esetleg 5¹/₂⁰/₀-al.

Személy és tárcza váltóhitelt
iparosok és kereskedők részére,
valamint minden hitelképes egyén-
nek 2¹/₂—10 évi időtartamra.

Tisztviselői kölcsönöket állami,
törvényhatósági, községi tisztvi-
selőknek és katonatiszteknek fize-
tési előjegyzésre, kezes és élet-
biztosítás nélkül. Ugyanezeknek
nyugdíjra is. Értékpapírokra, vi-
deki **pénzintézetek** és vállalatok
részvényeire értékük 95⁰/₀-áig
kölcsönt nyújtunk a Magyar-Oszt-
rák Bank kamattába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi
pénzintézet által nyújtott jelzálo-
gos törlesztéses személy- és váltó-
kölcsönt. Miudennemű bel- és kül-
földi értékpapírt napi árfolyamon
veszünk és eladunk.

Megbízásokat a budapesti és kül-
földi tőzsdéken lelkiismeretesen
és pontosan teljesítünk, minden-
kor föltétlen eredménnyel.

Pénzügyi szakba vágó **mindenreá-
lis ügyletet**, a legnagyobb pénz-
csoportoknál levő összeköttetése-
inknél fogva legelőnyösebben bo-
nyolítjuk le.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek
szakszerű **felvilágosítást**. (Vá-
laszbélyeg mindenkor mellék-
lendő.)

Bankhelyiségeink Budapesten:

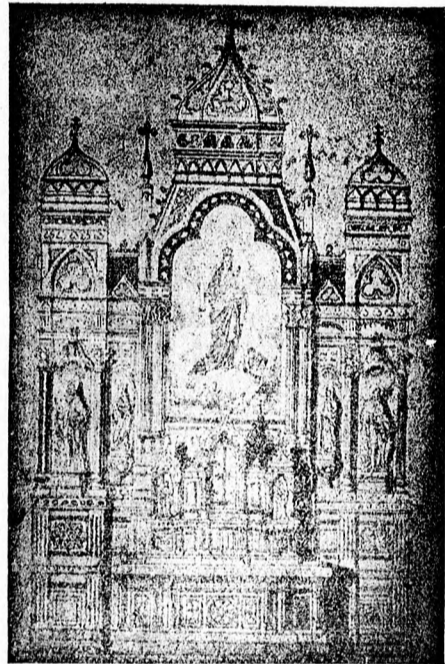
**Ó-utca 15. sz. és Lázár-utca
16. sz. alatt vannak.**

367.

SZABÓ SÁNDOR

szobrász, aranyozó és oltárkészítő
SZATMÁR, Báthory-utca 18.

Elvállalok új oltárok, szószékek,
szentsirok, szent szobrok készítését
kőből, fából vagy imitációból.

Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítik.

Új oltárképeket hírneves festő-
művészek közreműködésével állítom
elő. Műtermemben kész templom- és
szoba-díszek vannak raktáron.

Továbbá e helyen is felhívom a
Főtisztelendő urak szives figyelmét a
műtermemben készletben levő stáció-
dombormű képek megtekintésére.

Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok.

Az ügy könnyebb elintézése czéljából saját
költségemen utazom bárhova.

Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik

Kiváló tisztelettel Szabó Sándor.

Zongorák hangolását és jó karban tartását évi bérletben is vállalom.

ÚJ HANGSZER-IPAR ÜZLET ÚJ

SZALAI SIMON

zongora és orgona készítő
SZATMÁR, KAZINCZY-U. 14. SZ.

Van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy

HANGSZER ÜZLETEMET

1908. február 1-től **Kazinczy-u. 14. sz. alatt** (Kölesy-u. sarok, Guttmann palota)
megnyitottam. Elvállalok mindennemű zongora, orgona és harmonium javítását,
u. m. hosszú zongoráknak rövidre való átalakítását, esetleg keresztthurosról is, bőro-
zósát és minden e szakmába vágó javítását. Régi szerkezetű **orgonáknak** a leguj-
jabb szerkezetre való átalakítását a legnagyobb lelkiismerettel és kiváló zenetanárok
által elismert szakképzettséggel, felelősség mellett. — Tisztelettel tudatom továbbá,
hogy a szakmában vágó hangszerek, mint: zongora, planinó, harmonium és min-
dennemű vonós hangszerek általam a legjutányosabban szerezhetők be.

Nagyrabecsült pártfogását kérve vagyok, kiváló tisztelettel:

SZALAI SIMON, zongora- és orgona-készítő.

Vonós hangszerek smindennemű alkatrészek legjobb minőségben, állandóan raktáron

Alagcső- és gőztéglagyár
KONT MANÓ

BEREGSZÁSZ.

Homlokzat-tégla, díztégla, fagon-tégla, ék- és kémény-tégla, cserép-zsindely.

hornyos tetőcserép

alagcső, burkolatlapok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele.

Teljes tetőfedések eszközlése.

Távirati czím:

Gőztéglagyár, Beregszász.

Nyílt levél

*szegény és gazdag építetőkhez
eggyaránt.*

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap

a kétfülű

hornyos tetőcserép

(16692. sz. alatt szabadalmazva),

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden vályogfal elég erős nekie.

Az a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezenként Beregszász állomáson waggonba rakva 72 korona.

Egy négyszög méter területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 darab) vasúti szállítási díja Szatmára 34 korona.

A faszindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, de a bádóg ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádógtetőnek a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádóg sokkal drágább — a fekete bádóg gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádógot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádóg teljesen ki van szorítva.

A gerincez-cserépnek darabja 30 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üveg-cserép bádóg-ablak helyébe 2 korona 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. cz. közönséget, különösen faluban a főtisztelendő urat, tanító, bíró, jegyző urakat, világosítani föl a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tüzvésznel a fél falu pár óra alatt martaléku lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel

Kont Manó

alagcső- és gőztéglagyára, Beregszász.

Szatmáron REITER MÓRITZ kizárólagos képviselettel bír, cserép állandóan raktáron van nála és szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással is.

Első osztályufali géptégla nagyobbára nyersfalazatnak is használható !!